

ViDA csomag

2025. március 11-én az Európai Unió hivatalosan elfogadta a ViDA csomagot, amely április 14-én lépett hatályba. A reform célja az áfarendszer modernizálása, az adóelkerülés visszaszorítása és az adminisztratív terhek csökkentése. A változások fokozatosan, 2025 és 2035 között kerülnek bevezetésre.

A ViDA csomag három pillére

- Elektronikus számlázás és digitális jelentéskészítés
 - Kötelező e-számlázás: 2030.július 1-től az EU-n belüli B2B (business to business) és B2G (business to government) ügyletek esetén kötelező lesz az elektronikus számlázás, az EN 16931 szabványnak megfelelő formátumban.
 - Valós idejű adatszolgáltatás: ugyanezen időponttól kezdve kötelezővé válik a valós idejű digitális adatszolgáltatás az EU-n belüli B2B tranzakciókról, amely felváltja a jelenlegi tagállami rendszereket.
 - Belföldi adatszolgáltatás: A tagállamok csak az EU-s szabványnak megfelelő vagy azzal kompatibilis módon vezethetnek be új belföldi adatszolgáltatási kötelezettségeket. A már meglévő rendszerek legkésőbb 2035-ig maradhatnak fenn
- Platformgazdaság szabályozása
 - A digitális gazdaság térnyerésével párhuzamosan szükségessé vált a platformszolgáltatók szerepének újragondolása az áfa szempontjából. A ViDA-csomag értelmében a platformok – például szálláshely- vagy közlekedés-megosztó szolgáltatók – úgynevezett „adókötelezettként” lépnek fel, amikor az alvállalkozó nem adóalany.
 - Ez különösen olyan esetekben releváns, amikor a szolgáltatást nyújtó fél nem rendelkezik adószámmal, vagy nem jelent be megfelelő áfa adatokat. Az új szabályozás értelmében a platformok automatikusan „átvállalják” az áfafizetési kötelezettséget, ezzel garantálva az adóbeszedés hatékonyságát.
- Egyablakos rendszer (OSS-One Stop Shop) és fordított adózás
 - Saját áru mozgás: 2028. július 1-től új OSS modul kerül bevezetésre az EU-n belüli saját áruk mozgására, amely kiváltja a vevői készlet egyszerűsítési szabályt.

- Fordított adózás: A tagállamoknak kötelező lesz alkalmazniuk a fordított adózást, ha az eladó nem, de a vevő áfaregisztrált a célországban, csökkentve ezzel a külföldi cégek regisztrációs kötelezettségét.

Vállalkozásokra gyakorolt hatása

- Informatikai és adminisztratív felkészülés: A cégeknek át kell alakítaniuk számlázási rendszereiket az e-számlázás és a valós idejű jelentéskészítés bevezetése érdekében
- Szerződéses védelem felülvizsgálata: A platformoknak és szolgáltatóknak át kell tekinteniük szerződéseiket az áfa-kockázatok áthárítása érdekében.
- Vevők státuszának ellenőrzése: Fontos a vevők áfaregisztrációs státuszának és helyének alapos ellenőrzése a megfelelő adókezelés biztosítása érdekében

A tagállamok közötti adatmegosztás és együttműködés automatizálása révén:

- csökkenhet az áfakiesés (évente több száz milliárd euró EU-s szinten),
- javulhat az adózók közötti versenysemlegesség,
- hosszú távon egyszerűsödhet a cégek adminisztrációs terhe, különösen a nemzetközi ügyletekben érintett vállalkozásoknál.

Magyarországi vonatkozások

- A NAV és a KPMG közös kérdőíves felmérést indított a ViDA-csomag hazai bevezetésének támogatása érdekében
- Magyarország, Németország, Belgium, Lengyelország, Spanyolország és Franciaország nem várja meg a ViDA határidőket, hanem bizonyos területeken már most bevezeti vagy tervezi bevezetni a kötelező e-számlázást és a jelentéstételi kötelezettséget.

A ViDA csomag az Európai Unió áfarendszerének jelentős reformját jelenti, amely a digitális kor kihívásaira válaszol. A vállalkozásoknak időben fel kell készülniük az új szabályozásokra, hogy elkerüljék a késedelmi bírságokat és működési fennakadásokat. A megfelelő tájékozódás és tervezés kulcsfontosságú a sikeres átálláshoz.

Buzamanisz Attila